

пжтуването му изъ България следъ Нишкото възстание (1841), се е запрѣлъ въ френската столица, за да работи отъ тамъ за българското политическо и черковно дѣло. На 24 юлий 1842 г. той се обръща съ едно печатано изложение, писано на грѣцки, къмъ българитѣ, за да изтъкне какъ „отъ детинство“ билъ понасялъ, мжки за народъ и отечество и какъ сега, въ Парижъ, работѣлъ неуморно по народополезнитѣ въпроси, тѣрсейки отзвукъ въ Европа. Настаналъ билъ моментъ, да се очаква отъ християнскитѣ държави нѣщо добро за насъ, но нужно било ние, българитѣ, „да тачимъ сегашния редъ на нѣщата“ и да се подчнняваме на държавата, въ която живѣемъ. . .

На 23 януарий 1843 г. Екзархъ, който си е осигурилъ служба въ Парижката турска легация и сподѣля туркофилскитѣ идеи на полскитѣ емигранти, подава единъ мемоаръ до Високата порта и до петѣтъ велики сили (Франция, Англия, Русия, Прусия и Австрия), за да заяви, че българитѣ признаватъ лоялно отоманското владичество, но желаятъ да се одобиятъ съ правдинитѣ, изложени въ Хатишерифа. Българитѣ, споредъ него, трѣбва да искатъ свободата си, но „сѣединено на Турското царство“ (както гласи българскиятъ текстъ), и трѣбва „да не се поддаватъ на разни агенти да правятъ метежи.“ Тукъ той се подписва Алаксандъръ Стоиловичъ Бойоглу Екзархъ Болгаринъ.“ Боевъ—Бойоглу ще се превърне по-късно въ аристократическото Бейоглу! Презъ октомврий 1843 г. Екзархъ подава мемоаръ до френското външно министерство и до членоветѣ на парламента, въ който апелира къмъ Франция, „покровителка на всички потиснати народи“, да направи тя и за насъ нѣкои материални жертви, както ги е направила за гърцитѣ, въ борбата имъ за независимостъ, и да допустне въ своитѣ учебни заведения нѣколко българчета, за да станатъ тѣ обновители на основното образование въ страната ни. Тази мѣрка нѣмало да бжде претѣлкувана, понеже щѣла да бжде въ кръга „на приятелството и на протекцията, упражнявани отъ Силитѣ за запазване цѣлостта на Турция.“ И Екзархъ увѣржава, че българитѣ не щѣли да позволятъ никому, на никоя друга държава (— разбирай Русия!), да заеме турската столица, за да владѣе отъ тамъ свѣта . . . На 4 февруарий 1845 г. сжщиятъ Екзархъ печата „петиция“, отправена отъ членоветѣ на религиознитѣ общини и първенци въ Бъл-